

07.10.2008/170

**FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI UYGULAMASININ
USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
YAYIMLANDI**

ÖZET : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca çıkarılan **FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI UYGULAMASININ USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK** yayımlandı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40'inci maddesinde "*Fiili hizmet süresi zammı*" düzenlenmiştir. Bu maddeye göre aşağıda belirtilen işyerlerinde ve işlerde, bu Yasanın 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında çalışan sigortalıların prim ödeme gün sayılarına, bu işyerlerinde ve işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için karşılarında gösterilen gün sayıları, fiili hizmet süresi zammı olarak eklenir. 360 günden eksik sürelerle ait fiili hizmet süresi zammı, 360 gün için eklenen fiili hizmet süresi ile orantılı olarak belirlenecektir. Ayrıca, çalışmanın fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilebilmesi için, tablonun (13) ve (14) numaralı sıralarında belirtilen sigortalılar hariç sigortalının kapsamındaki işyerleri ile birlikte belirtilen işlerde fiilen çalışması ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalması şarttır. Bu maddeye göre, aşağıdaki bentlerden birden fazlasına dahil olanlar için, en yüksek olan bentten fiili hizmet süresi zammı uygulanır.

Kapsamdaki İşler/İşyerleri		Kapsamdaki Sigortalılar		Eklenecek Gün Sayısı
1)	Kurşun ve arsenik işleri	1)	Kurşun üretilen galenit, serüzit, anglezit gibi cevherlerin çıkarılmasına ilişkin maden ocağı işlerinde çalışanlar.	
		2)	Kurşunlu madenlerden yahut içinde kurşun bulunan kül, maden köpüğü, kurşun fırın kurumu, üstübeç artığı ve benzeri maddelerden kurşun üretimi için yapılan izabe işlerinde çalışanlar.	60
		3)	Antimuan, kalay, bronz ve benzeri maddelerle yapılan kurşun alaşımı işlerinde çalışanlar.	
		4)	Kurşun izabe fırınlarının teksif odalarında biriken kuru tozları kaldırma işlerinde çalışanlar.	90
2)	Cam fabrika ve atölyeleri	1)	Cam yapımında kullanılan ilkel maddeleri toz haline getirme, eleme, karıştırma ve kurutma işlerinde(bu işleri yapmak üzere tam kapalı odalar içinde otomatik makineli tesisat veya çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar.	
		2)	Eritme işlerinde (otomatik besleme fırınlarıyla çalışılmadığı takdirde) çalışanlar.	
		3)	Ateşçilik işlerinde çalışanlar.	
		4)	Üfleme işlerinde (tamamen otomatik makinelerle yapılmadığı takdirde) çalışanlar.	
		5)	Basınçla yapılan cam işlerinde (cam tazyiki işleri) çalışanlar.	
		6)	Ayna camı sanatında potalı cam dökümü işlerinde (potalar kalıp masasına mekanik araçlarla taşınmadığı takdirde) çalışanlar.	60
		7)	Camı fırın başından alma işlerinde çalışanlar.	
		8)	Yayma fırınlarında düzeltme işlerinde çalışanlar.	
		9)	Tıraş işlerinde çalışanlar.	
		10)	Asitle hak ve cilalama işlerinde çalışanlar.	
		11)	Basınçlı hava ve kum püskürtme cihazları	

		yapılan işlerde (çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar.	
		12) Pota ve taş odalarında görülen işlerde çalışanlar.	
3)	Cıva üretimi işleri sanayii	1) Cıva izabe fırınlarında görülen işlerde çalışanlar.	
		2) Elementer cıva bulunan ocaklarda görülen işlerde çalışanlar.	90
4)	Çimento fabrikaları	1) İlkel maddeleri kırma, ufalama, ezme, eleme ve karıştırma işlerinde çalışanlar.	
		2) Otomatik fırınlarda pişirme işlerinde çalışanlar.	
		3) Klinkeri öğütme, eleme, torba ve fiçılara koyma işlerinde (otomatik olarak tozun etrafa yayılmasını önleyici bir düzenleme yapılmadığı takdirde) çalışanlar.	60
5)	Kok fabrikalarıyla termik santraller	1) Ateşçilik, ocak temizliği, jeneratör, doldurma, boşaltma ve temizleme işlerinde çalışanlar.	
		2) Kimyasal arıtma işlerinde çalışanlar.	
		3) Gazın geçtiği cihaz ve boruların onarılması ve temizlenmesi işlerinde çalışanlar.	
		4) Kok fabrikalarında kömür ve ocak işlerinde çalışanlar.	
		5) Elektrik enerji üretim santrallerinin kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar.	60
		6) Termik santrallerle her çeşit buhar kazanlarının kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar.	
6)	Alüminyum fabrikaları	1) Alüminyum oksit üretimi işlerinde çalışanlar.	
		2) Alüminyum bronz hazırlama işlerinde çalışanlar.	60
		3) Alüminyum madeni üretimi işlerinde çalışanlar.	
7)	Demir ve çelik fabrikaları	1) Demir izabe fabrikalarında cevherin demire çevrilmesi işleriyle boru fabrikalarının fırın ve döküm dairelerinde yapılan işlerinde çalışanlar.	

		2)	Çelikhanelerin çelik yapılan fırınlarıyla bunların teferruat ve eklentilerinden olan ikinci derecedeki fırınlarda ve konvertörlerde yapılan işlerinde çalışanlar.	
		3)	Sıvı haldeki demir ve çeliğin tesisat ve teçhizatla veya mekanik olarak taşınmasına ilişkin işlerde çalışanlar.	90
		4)	Sıcak veya sıvı haldeki cürufun taşınması ve işlenmesi işlerinde çalışanlar.	
		5)	Haddehanelerde (soğuk demirle çalışılan haddehaneler hariç), fırınlarda, hadde serilerinde, haddehaneyi kızgın veya sıvıçelik yahut demirle besleyen tesisat ve araçlarla görülen işlerle kızgın halde olan yarı mamul parçaların kesilmesi ve hazırlanması işlerinde çalışanlar.	
8)	Döküm fabrikaları	1)	Döküm kalıp ve maçalarının yapılması ve döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar.	
		2)	Döküm şarjının hazırlanması ve her çeşit maden eritme (izabe) fırınlarının döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar.	60
		3)	Maden eritme ve dökme işlerinde çalışanlar.	
9)	Asit üretimi yapan fabrika ve atölyeler	1)	Asit için hammaddelerin hazırlanması işlerinde çalışanlar.	
		2)	Asidin yapılma safhalarındaki işlerinde çalışanlar.	90
		3)	Baca gazlarından asit elde edilmesi işlerinde çalışanlar.	
10)	Yeraltı işleri		Maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar.	180
11)	Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işler		Doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler veya bütün diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar.	90
12)	Su altında veya su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işler	1)	Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 20-35 metreye kadar derinlik veya 2-3,5 kg/cm ² basınçta yapılan işlerde	60

		çalışanlar.	
		2) Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 35-40 (40 hariç) m. derinlik veya 3,5-4 (3,5 hariç) kg/cm ² basınçta yapılan işlerde çalışanlar.	90
		3) Dalgıçlık işinde çalışanlar.	
13)	Türk Silahlı Kuvvetlerinde	Subay, yedek subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar.	90
14)	Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında	Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil polis, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Milli İstihbarat Teşkilatı mensupları.	90
15)	İtfaiye veya yangın söndürme işleri	Yangın söndürme işlerinde çalışanlar.	60

Diğer taraftan, yukarıda belirtilen şekilde hesaplanan fiili hizmet süresi zammı, yukarıdaki tablonun (13) ve (14) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için sekiz, diğer sigortalılar için beş yılı geçmemek üzere uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında prim ödeme gün sayısına eklenecektir. Bu sürelerin, üç yılı geçmemek üzere yarısı emeklilik yaş hadlerinden indirilecektir. Tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalılar için süre sınırı uygulanmayacaktır. Öte yandan, yaş haddi indiriminden yararlanabilmek için ölüm ve maluliyet halleri hariç tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalıların en az 1800 gün, diğer sıralarda yer alan sigortalıların ise en az 3600 gün belirtilen işyeri ve işlerde çalışmış olmaları şarttır.

Aynı maddede, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların da Kurumun önerisi üzerine Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlere istinaden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca çıkarılan FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI UYGULAMASININ USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK, 27.09.2008 tarih ve 27010 sayılı Resmi Gazete'de yayımlananarak, 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelikte; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda öngörülen fiili hizmet süresi zammı uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlenmiştir. Bu, Yönetmelik sirkülerimize eklenmiştir.

Saygılarımızla...

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından:**FİİLİ HİZMET SÜRESİ ZAMMI UYGULAMASININ
USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK****Amaç**

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda öngörülen fiili hizmet süresi zammı uygulamasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa tabi işyeri, işveren, kamu idareleri ve sigortalılar açısından fiili hizmet süresi zammı uygulamasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
- b) Emeklilik yaş haddi: Sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için Kanunda tamamlanması öngörülen emeklilik yaşını,
- c) Fiili hizmet süresi zammı: Sigortalıların Kanunun 40 ıncı maddesinde belirtilen işyerlerinde ve işlerde ya da unvanlarda geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için anılan maddede gösterilen gün sayılarını,
- ç) Genel Müdürlük: Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğünü,
- d) İşveren: Sigortalı kişileri çalıştıran, gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan idareleri, kurum ve kuruluşları,
- e) İşyeri: Sigortalıların maddi olan ve olmayan unsurlar ile birlikte işlerini yaptıkları yerler ile bu yerlerde üretilen mal veya verilen hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan, aynı yönetim altında örgütlenen işyerine bağlı yerler, dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden veya meslek eğitimi yerleri, avlu ve büro gibi diğer eklentiler ile araçlarını,
- f) Kamu idareleri: 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kamu idareleri ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı idare, ortaklık, müessese ve işletmeleri ve yukarıda belirtilenlerin ödenmiş sermayesinin % 50'sinden fazlasına sahip oldukları ortaklık ve işletmelerden Türk Ticaret Kanununa tabi olmayanlarla özel kanunlarına göre personel çalıştıran diğer kamu kurumlarını,
- g) Kanun: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununu,
- ğ) Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığını,
- h) Prim ödeme gün sayısı: Sigortalılık süresi içindeki malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak primi ödenen veya bildirilen gün sayıları toplamını,
- ı) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigortalı kolları bakımından adına prim ödenmesi veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,

i) Sigortalılık süresi: Kanunun 38 inci maddesine hükmüne göre uzun vadeli sigorta kolları bakımından geçen süreyi, ifade eder.

Fiili hizmet süresi zammından yararlanma şartları

MADDE 5 - (1) Fiili hizmet süresi zammı uygulamasından Kanunun 40 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve aşağıdaki tablonun birinci sütunundaki işler/işyerlerinde çalışan ve ikinci sütunda belirtilen işleri yaparak söz konusu işlerin risklerine maruz kalan sigortalılar yararlandırılır.

Kapsamdaki İşler/İşyerleri	Kapsamdaki Sigortalılar	Eklenecek Gün Sayısı
1) Kurşun ve arsenik işleri	1) Kurşun üretilen galenit, serüzit, anglezit gibi cevherlerin çıkarılmasına ilişkin maden ocağı işlerinde çalışanlar. 2) Kurşunlu madenlerden yahut içinde kurşun bulunan kül, maden köpüğü, kurşun fırın kurumu, üstübeç artığı ve benzeri maddelerden kurşun üretimi için yapılan izabe işlerinde çalışanlar. 3) Antimuan, kalay, bronz ve benzeri maddelerle yapılan kurşun alaşımı işlerinde çalışanlar.	60
	4) Kurşun izabe fırınlarının teksif odalarında biriken kuru tozları kaldırma işlerinde çalışanlar.	90
2) Cam fabrika ve atölyeleri	1) Cam yapımında kullanılan ilkel maddeleri toz haline getirme, eleme, karıştırma ve kurutma işlerinde (bu işleri yapmak üzere tam kapalı odalar içinde otomatik makineli tesisat veya çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar. 2) Eritme işlerinde (otomatik besleme fırınlarıyla çalışılmadığı takdirde) çalışanlar. 3) Ateşçilik işlerinde çalışanlar. 4) Üfleme işlerinde (tamamen otomatik makinelerle yapılmadığı takdirde) çalışanlar. 5) Basınçla yapılan cam işlerinde (cam tazyiki işleri) çalışanlar. 6) Ayna camı sanatında potalı cam dökümü işlerinde (potalar kalıp masasına mekanik araçlarla taşınmadığı takdirde) çalışanlar. 7) Camı fırın başından alma işlerinde çalışanlar. 8) Yayma fırınlarında düzeltme işlerinde çalışanlar. 9) Traş işlerinde çalışanlar. 10) Asitle hak ve cilâlama işlerinde çalışanlar.	60

	11) Basıncılı havayla kum püskürten cihazlarla yapılan işlerde (çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar. 12) Pota ve taş odalarında görülen işlerde çalışanlar.	
3) Cıva üretimi işleri sanayii	1) Cıva izabe fırınlarında görülen işlerde çalışanlar. 2) Elementer cıva bulunan ocaklarda görülen işlerde çalışanlar.	90
4) Çimento fabrikaları	1) İlkel maddeleri kırma, ufalama, ezme, eleme ve karıştırma işlerinde çalışanlar. 2) Otomatik fırınlarda pişirme işlerinde çalışanlar. 3) Klinkeri öğütme, eleme, torba ve fiçılara koyma işlerinde (otomatik olarak tozun etrafa yayılmasını önleyici bir düzenleme yapılmadığı takdirde) çalışanlar.	60
5) Kok fabrikalarıyla termik santraller	1) Ateşçilik, ocak temizliği, jeneratör, doldurma, boşaltma ve temizleme işlerinde çalışanlar. 2) Kimyasal arıtma işlerinde çalışanlar. 3) Gazın geçtiği cihaz ve boruların onarılması ve temizlenmesi işlerinde çalışanlar. 4) Kok fabrikalarında kömür ve ocak işlerinde çalışanlar. 5) Elektrik enerji üretim santrallerinin kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar. 6) Termik santrallerle her çeşit buhar kazanlarının kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar.	60
6) Alüminyum fabrikaları	1) Alüminyum oksit üretimi işlerinde çalışanlar. 2) Alüminyum bronz hazırlama işlerinde çalışanlar. 3) Alüminyum madeni üretimi işlerinde çalışanlar.	60
7) Demir ve çelik fabrikaları	1) Demir izabe fabrikalarında cevherin demire çevrilmesi işleriyle boru fabrikalarının fırın ve döküm dairelerinde yapılan işlerinde çalışanlar. 2) Çelikhanelerin çelik yapılan fırınlarıyla bunların teferruat ve eklentilerinden olan ikinci derecedeki fırınlarda ve konvertörlerde yapılan işlerinde çalışanlar. 3) Sıvı haldeki demir ve çeliğin tesisat ve teçhizatla veya mekanik olarak taşınmasına ilişkin işlerde çalışanlar. 4) Sıcak veya sıvı haldeki cürufun taşınması ve işlenmesi işlerinde çalışanlar. 5) Haddehanelerde (soğuk demirle çalışılan haddehaneler hariç), fırınlarda, hadde serilerinde,	90

	haddehaneyi kızgın veya sıvı çelik yahut demirle besleyen tesisat ve araçlarla görülen işlerle kızgın halde olan yarı mamul parçaların kesilmesi ve hazırlanması işlerinde çalışanlar.	
8) Döküm fabrikaları	1) Döküm kalıp ve maçalarının yapılması ve döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar. 2) Döküm şarjının hazırlanması ve her çeşit maden eritme (izabe) fırınlarının döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar. 3) Maden eritme ve dökme işlerinde çalışanlar.	60
9) Asit üretimi yapan fabrika ve atölyeler	1) Asit için hammaddelerin hazırlanması işlerinde çalışanlar. 2) Asidin yapılma safhalarındaki işlerinde çalışanlar. 3) Baca gazlarından asit elde edilmesi işlerinde çalışanlar.	90
10) Yeraltı işleri	Maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar.	180
11) Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işler	Doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler veya bütün diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar.	90
12) Su altında veya su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işler	1) Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 20-35 metreye kadar derinlik veya 2-3,5 kg/cm ² basınçta yapılan işlerde çalışanlar.	60
	2) Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 35-40 (40 hariç) m. derinlik veya 3,5-4 (3,5 hariç) kg/cm ² basınçta yapılan işlerde çalışanlar.	90
	3) Dalgıçlık işinde çalışanlar.	
13) Türk Silâhlı Kuvvetlerinde	Subay, yedek subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar.	90
14) Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında	Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil polis, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları, Milli İstihbarat Teşkilâtı mensupları.	90
15) İtfaiye veya yangın söndürme işleri	Yangın söndürme işlerinde çalışanlar.	60

(2) Birinci fıkrada yer alan tablonun (13) ve (14) numaralı sıralarında belirtilen çalışmalardan dolayı fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlanılabilmesi için çalışmanın ilgili kamu idaresinde ve belirtilen kadro ve unvanlarda geçmesi yeterlidir.

(3) Sigortalıların fiili hizmet süresi zammından yararlanabilmeleri için, birinci fıkrada yer alan işyeri ve işlerde fiilen çalışarak söz konusu işlerin risklerine maruz kalmaları ile birlikte bu sürelerle ait çalışılan prim ödeme gün sayıları ile Kanunun 81 inci maddesinde belirtilen prim tutarlarının 28/8/2008 tarihli ve 26981 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan prim belgesi ile Kuruma bildirilir.

(4) Fiili hizmet süresi zammı kapsamına tabi işyerlerinde ve işlerde malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta kollarına tabi çalışanlar fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılır. Bunların dışında kısa vadeli sigorta kollarına tabi çalışanlarla sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılmaz.

(5) Kontrol, denetim ve idareciliğin gerektirdiği gözlem ve benzeri amaçlarla kısa süreli çalışmalar, bu işlerin fiilen yapılmayıp işin yönetim görevinin yapılması ile birinci fıkrada yer alan tablodaki işleri yapmakla birlikte işin otomasyonla yapılması, ileri teknolojilerin kullanılması gibi sebeplerle riskin ve zararlı faktörlerin etkilerinin ortadan kalktığı durumlarda sigortalılar fiili hizmet süresi zammı uygulamasından yararlandırılmaz.

(6) Fiili hizmet süresi zammı kapsamına tabi işyerlerinde ve işlerde çalışmadığı halde, söz konusu işyerleri ve işler kapsamında gösterilmek suretiyle fiili hizmet süresi zammından yararlandığı tespit edilenlerin bu süreleri iptal edilir.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işyeri ve işlerin tespiti

MADDE 6 - (1) Kurum, işyerlerinin Kanunun 40 ıncı maddesinde öngörülen fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadığının tespiti amacı ile işverenlerden uygun görülen bilgi ve belgeleri ister.

(2) Sigortalılarla işyerlerinin fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup olmadıkları hususunda ortaya çıkan uyumsuzluklar, Bakanlık iş müfettişleri veya İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne görevlendirilen kişilerce ilgili işyerinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen rapor esas alınarak çözümlenir. Kurumca bu fıkra gereğince Bakanlığa yapılan yazılı inceleme taleplerinde, konu ile ilgili Kurum görüşü de belirtilir. Bakanlıkça yapılan inceleme, işyerinin ve işin, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda nitelikleri belirtilen kapsamda olup olmadığı ile sigortalının bu işyeri ve işte fiilen çalışıp çalışmadığı hususlarını kapsar. Söz konusu inceleme, işyerinin ve işin niteliği dikkate alınarak, Kurum, Bakanlığın ilgili birimleri veya ilgili kamu idarelerinde konusunda uzman personelin katılımı ile müşterek yapılabilir.

(3) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun (1) ila (9) numaralı sıralarında belirtilen işyerlerinin Kanun kapsamında değerlendirilebilmesinde; bu işyerlerinde seri ve sürekli üretim yapılması ve bir grup işçinin çalışması şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekir.

(4) Kurumun gerekli görmesi halinde, fiili hizmet süresi zammı ile ilgili olarak yapılan şikayet ve ihbarlar da bu madde gereğince sonuçlandırılır.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işyeri ve işlerde veya unvanlarda çalışan sigortalıların primleri

MADDE 7 - (1) Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalılardan tahsil edilecek malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi;

a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olanlardan;

1) 60 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 12 işveren hissesi olmak üzere % 21,

2) 90 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 12,5 işveren hissesi olmak üzere %21,5,

3) 180 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 14 işveren hissesi olmak üzere % 23,

b) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olanlardan;

- 1) 60 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 14,33 işveren hissesi olmak üzere % 23,33
- 2) 90 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 16 işveren hissesi olmak üzere % 25,
- 3) 180 gün ekleneceklere % 9 sigortalı, % 21 işveren hissesi olmak üzere % 30, oranında tahsil edilir.

(2) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda belirtilen işyeri ve işlerde ay içerisinde geçen çalışmaların gün sayısı dikkate alınmak suretiyle, günlük prime esas kazanç ile bu kapsamda çalışılan gün sayısı çarpımı üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim tutarı karşılığı hesaplanır.

Fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki çalışmaların bildirilmesi

MADDE 8 - (1) İşverenlerce, sigortalıların fiili hizmet süresi zammı kapsamında geçen çalışmalarına ait prim ödeme gün sayıları ile prime esas kazançları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılar için, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekindeki aylık prim ve hizmet belgesi ile (c) bendi kapsamındaki sigortalılar için ise aylık fiili hizmet süresi zammı prim belgesiyle Kurumca belirlenecek sürede verilir.

(2) Günlük çalışma süresinin bir bölümünde fiili hizmet süresi zammı kapsamındaki işlerde çalışan sigortalılar, ay içinde bu nitelikteki işlerde geçen çalışma saatleri toplamının günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunacak gün üzerinden bildirilir.

Fiili hizmet süresi zammının değerlendirilmesi

MADDE 9 - (1) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda belirtilen işyeri ve işlerde Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında çalışarak söz konusu işlerin risklerine maruz kalan sigortalıların prim ödeme gün sayılarına, bu işyerlerinde ve işlerde geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için karşılığında gösterilen gün sayıları, fiili hizmet süresi zammı olarak eklenir. 360 günden eksik sürelerle ait fiili hizmet süresi zammı ise 360 gün için eklenen fiili hizmet süresi zammı ile orantılı olarak belirlenir.

(2) Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları uygulamasında, birinci fıkraya göre hesaplanan fiili hizmet süresi zammı, sigortalının; Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun;

a) (1) ila (9), (11), (12) ve (15) inci sıralarında yer alanlar için beş yılı,

b) (13) ve (14) üncü sıralarında yer alanlar için sekiz yılı,

geçmemek üzere prim ödeme gün sayısına eklenir.

(3) Fiili hizmet süresi zammının yarısı üç yılı geçmemek üzere Kanunda yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen emeklilik yaş hadlerinden indirilir. Ancak yaş haddi indiriminden yararlanabilmek için ölüm ve maluliyet halleri hariç Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun (10) numaralı sırasında yer alan sigortalıların en az 1800 gün, diğer sıralarda belirtilen sigortalılar ise en az 3600 gün işyeri ve işlerde çalışmış olmaları gerekir.

(4) İkinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yapılan süre sınırı ile yaş haddi indirimindeki süre sınırı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablonun (10) numaralı sırasında belirtilenlere uygulanmaz.

(5) Yaptıkları iş nedeniyle Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda belirtilen işyeri ve işlerden aynı anda birden fazlasına tabi olan sigortalılara en yükseğine göre fiili hizmet süresi zammı verilir.

(6) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan çizelgede belirtilen sigortalıların ücretsiz izinde geçen süreleri ile (13) ve (14) numaralı sıralarda belirtilen sigortalılar hariç olmak üzere, söz konusu maddede belirtilen işlerde fiilen çalışılmayan ücretli izin, sıhhi izin, yıllık izin, eğitim ve kurs süreleri ile resmi tatil günleri fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Fiili hizmet süresi zammı uygulamasına ilişkin geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce; 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesine göre itibari hizmet süresi, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresi zammı kapsamında olup, Kanunun yürürlük tarihinden sonra 40 ıncı madde kapsamında bulunmayanlar fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmazlar.

(2) 2008 yılı Ekim ayı başına kadar 506 ve 5434 sayılı kanunlara tabi fiilî hizmet süresi zammı ve itibari hizmet süreleri tabi oldukları kanun hükümlerine göre değerlendirilir. Ancak, 506 sayılı Kanunun mülga ek 5 inci maddesinde sayılan itibari hizmet süresi kapsamında yer alıp Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloda sayılmayan işlerde 2008 yılı Ekim ayı başından önce geçen çalışma sürelerinin değerlendirilmesinde 3600 gün prim ödeme şartı aranmaz.

(3) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresine müstehak görevlerde çalışanların bu görevlerde geçirdikleri süreler Kanunun 40 ıncı maddesi gereğince aranan 3600 günün doldurulmasında nazara alınır.

(4) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi kapsamındaki fiili hizmet süresi zammı ile 2008 yılı Ekim ayı başından sonraki fiili hizmet süresi zammı sigortalılık sürelerine eklenir. Ancak, önceki süresi Kanunun 40 ıncı maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen süre sınırlamasından fazla ise önceki süreleri değerlendirilir, sonraki süreler ise değerlendirilmez.

(5) 2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesine göre fiili hizmet süresi zammından yararlandırılan ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınarak, Kanunun 40 ıncı maddesine göre fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacak olanların fiili hizmet süresi zammı primleri, Kurumca belirlenen sürede tespit edilerek gönderilir.

Maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işleri

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olan sigortalılardan maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işlerinde çalışmaları bulunanların, 2008 yılı Ekim ayı başından önce veya sonra bu işlerde geçen çalışmalarının en az 1800 gün olması halinde bu çalışmalarının dörtte biri toplam prim ödeme gün sayılarına ilave edilir.

(2) 2008 yılı Ekim ayı başından sonra maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işlerinde çalışmaları bulunan sigortalıların, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde 180 gün fiili hizmet süresi zammına tabi olanlar için belirlenen tutardır.

Yürürlük

MADDE 10 - (1) Bu Yönetmelik, 2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.